

Міністерство освіти і науки України
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки управління та права
Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(Україна)

Батумський державний університет імені Шота Руставелі (Грузія)
Білостоцький технологічний університет (Польща)
Євразійський національний університет імені Л.М. Гумільова (Казахстан)
Державна установа «Інститут економіки та прогнозування НАН України»
(Україна)

Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
(Україна)

Національний університет «Запорізька політехніка» (Україна)
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
(Україна)

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
(Україна)

Університет ISMA (Латвія)
Університет «Північ» (Хорватія)
Університет «Туран-Астана» (Казахстан)
Школа ділового адміністрування, економіки та інформаційних систем
Університету Пассау (Німеччина)

ЗБІРНИК

Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції
«СТАЛИЙ РОЗВИТОК: ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ В
УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ»

09 червня 2022 року

ПОЛТАВА
2022

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ЗЕЛЕНИЙ КУРС: ЕКОНОМІЧНІ ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ

Ключовими напрямками Європейського зеленого курсу (ЄЗК), представленого Європарламентом у 2019 році є боротьба з кліматичними змінами, перехід до чистої енергетики, покращення стану довкілля, стала промисловість та захист біологічного різноманіття.

Проте ЄЗК скоріше стосується модернізації економіки та відповідного стимулювання економічного зростання. Зокрема для досягнення поточних кліматичних та енергетичних цілей даної програми передбачено 260 млрд євро додаткових щорічних інвестицій до 2030 року [1].

Україна неодноразово заявляла про свої наміри стати учасником даної ініціативи та у квітні 2021 року представила проект Аналітичного огляду Другого Національного визначеного внеску до Паризької угоди (НВВ2), що базується на основі економіко-математичного моделювання варіантів розвитку усіх секторів економіки [4]. Основні принципи НВВ2 представлені на рис.1.

Рис. 1. Принципи НВВ2

Однак умови воєнного стану, в яких опинилася Україна з початку 2022 року, можуть суттєво знизити пріоритетність для неї ЄЗК. Тому ряд українських організацій, зокрема Міжнародний фонд «Відродження» разом із партнерами Екологічної ініціативи (EPAIU) та проекту EU4USociety, виступили з пропозицією запровадити ряд принципів повоєнної відбудови України, основна мета яких полягає у повноцінній розбудові та інтегруванні до ЄС на ідеях сталого розвитку та одночасного підтримання ЄЗК, що в свою чергу є гарантією дотримання Копенгагенських критеріїв приєднання до Європейського співтовариства[3].

Найбільшим викликом, що постає перед державою, в такому разі є пошук необхідного фінансування та залучення інвестицій. Оскільки місцеві та державні бюджети будуть надто обмеженими у післявоєнний період, Україні потрібна підтримка іноземних партнерів. Зрозуміло, що першочерговим завданням перед владою постане відновлення критичної інфраструктури країни, яке має бути швидким та оперативним. Але для нового капітального будівництва варто враховувати не лише терміни та вартість таких проєктів, а і їх довгострокову перспективу.

Низка країн та організацій вже виявила бажання надати нам технічну та фінансову підтримку для відновлення. Тому дуже важливо скоординувати майбутні стратегії відбудови зі стратегіями ЄЗК, оскільки перспектива запровадження механізму прикордонного вуглецевого коригування (СВАМ) у Європейському співтоваристві в майбутньому може призвести до суттєвих негативних наслідків для України, таких як імовірне збільшення ціни для кінцевого споживача українських товарів, погіршення конкурентоспроможності вітчизняних виробників та гальмування економічної інтеграції до ЄС.

Водночас зі свого боку Україна повинна забезпечити всі механізми прозорого та відкритого використання усіх залучених ресурсів. Для цього необхідно створити незалежні регуляторні органи, котрі забезпечать контроль над спрямуванням цільового фінансування за призначенням. Також доцільно залучати різні місцеві громадські організації та об'єднання, які не лише зможуть виступати наглядачами щодо ефективності реалізації отриманих інвестицій, а і сприятимуть формуванню екологічно чистого менталітету серед суспільства.

Таким чином, для України Європейський зелений курс є необхідним напрямком проведення стратегічної політики післявоєнного відновлення, котрий повинен стати невід'ємною складовою майбутнього процесу євроінтеграції.

При цьому готовність до такого переходу залежатиме як від політичної волі нашої держави, так і Європейського співтовариства, а також від забезпечення відповідних інституційних умов. Тому разом із новоствореною Національною радою з відновлення України від наслідків війни потрібно якнайшвидше напрацьовувати нову дорожню карту відбудови з урахуванням ініціатив ЄЗК.

Список використаних джерел

4. Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. The European Green Deal. COM(2019) 640 final. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52019DC0640> (дата звернення: 10.05.2022).

5. Європейський зелений курс: можливості та загрози для України. Аналітичний документ. – Ресурсно-аналітичний центр «Суспільство і довкілля», 2020. URL: <https://www.rac.org.ua/uploads/content/587/files/european-green-dealwebfinal.pdf> (дата звернення: 16.05.2022).

6. Зелена відбудова України: Позиція громадськості. *Офіційний сайт МФ «Відродження»*. URL: https://www.irf.ua/green_recovery_ukraine/ (дата звернення: 10.05.2022).

7. Проєкт Аналітичного огляду Другого Національного визначеного внеску до Паризької угоди – Міністерство захисту навколишнього середовища і природних ресурсів, квітень 2021 р. стор. 6. URL: <https://mepr.gov.ua/files/docs/Proekt/02042021/проєкт%20інформаційно%20аналітичного%20огляду%20НВВ2%20квітень%202021.pdf> (дата звернення: 10.05.2022).